

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput II. Gravibus morbis conflictati per Beati patrocinium sanitate
potiuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A s Quomodo hæc accipienda sint, collige ex Nicolao I Papa in responsis ad consulta Bulgarorum apud Labbeum tom. VIII Concilior. col. 318. Quarta feria quamvis e ceteris diebus præter sextam feriam sit amplius mœroribus operandum, pro eo, quod Dominus ipso jam die in corde terræ, id est, Judæ traditoris, quodam modo sepultus erat, dum hunc ipse morti tradere meditabatur, tamen etc.

t Fuit aliquando variis in regionibus consuetudo, ut pridie Dominicæ diet a solis occasu a servilibus operibus abstinendum esset.

u Nempe: Colus.

x Ita in codice Lambacensi, teste Pezio. Joan. abb. has duas oculos in jus prætermisit. Quid si legendum sit injussa; aut in jus pro contra fas hic ponatur?

y Joan. abb. Spe hac.

z Teste Pezio, in ora codicis Lambacensis eadem, qua cetera, manu adscriptum legitur: Gebhardus de Hornaren: quam ob rem Joan. abb. hunc locum sic reddidit: Miles quidam notissimus, nomine Gebhardus de Hornaren. Ceterum vulgo notum est, vocem Miles isto ævo Virum nobilem significare.

B aa Apud Joan. abb.: Effectum.

bb Ibid. Subjuneta occasione.

CAPUT II.

Gravibus morbis conflictati per Beati patrociniū sanitate potiuntur.

P arum videtur, quod dicturi sumus, sed tamen, quia memoria obviavit, supersedendum, non putamus. Lento murmure fluviolus inter duo serpit montana, qui tribus a distinguitur nominibus. Duo ex his, quia valde sunt nota, et præsentī minus necessaria videntur themati, silentio prætermittimus; tertium, quia nunc ad rem pertinet, ponemus. Tertio, ut prædictum est, loco Lambach nuncupatur, unde et locus noster b vocabulum est sortitus, a quo et viculi adjacentes nomina acceperunt. Fluviolus enim ille ad irriganda flaccientia c diversas in partes derivatur, ex utroque latere amœna meatu suo fovens prata, insuper diversis adminiculatur hominum usibus, in circuitu passim commanentibus; ad postremum vero, terra, qua generatus est, absorptus in planitie quadam immergitur. Est aliquid, sub rivulus aquarum habitacula hominum constabilliri, et residere juxta fluentia plenissima. Hæc, topographia cogente, quæ in his et in aliis plerisque locis necessaria probatur, dicta sunt, qua ignorantes ad viam deducuntur, sicut cæci baculis reguntur.

19 Super ripam annis prælibati casæ sunt dispositæ, in quarum una mater-familias d infirmata ad extrema pœne est deducta. Jam corpusculum longa et inveterata tabe olidum, quasi truncus inutilis, vix tenuissimo spiramine vividum, ut exanime putares, jacebat; lumina terra caligo opererat, lingua faucibus adhærens officii sui penitus impos erat; pulsus venarum pertenuis, vel nullus sentiebatur, gelida rige-

mulier quædam ex morbo ad extrema deducta,

d

bant omnia membra, aliqua in ea signa mortis clarebant certa, ut humana conijcere potuit sagacitas. Maritus ejus aberat, in silvam lignorum fascem congregaturus abierat: conclamat familia, convolat, clamore exaudito, exera vicinorum turba, solantur flentes, spem lugentibus repromittunt. Mittitur cursim nuncius, vocatur maritus, advolat citatus; viso uxoris periculo, domum replet luctuosis ejulatibus, non modo mortem dolens uxoris, sed quia Sacramentis Christi minus præmunita vita decedere videbatur.

20 Quid plura? Saniorum persuasus consilio, Lambach gemebundus, gressu titubante, currit, et exanimis orat sacerdotem, ut Viaticum offerat ægotanti. Venit sacerdos, cui cura hæc credita erat, sedet opperiens, si forte aliqua experientia auribus captare queat vitalis halitus spiracula. Aure propius adhibita, officia capitis sunt muta: admonet de Confessione, non erat vox, neque sensus. Facto autem silentio quasi media hora, cum subito oculi languentis aperiuntur, lingua palpitans ad verba formanda relaxatur, valor corporis emortui recreatur. Quærunt, qualiter ad vitam redierit. Respondit: Ego, inquam, cum in meditatione mea exardesceret ignis, meditata sum cum corde meo, si miseratione superni Inspectoris vita mihi redderetur, Lambach me ituram, ad sepulchrum beati Adalberonis vota reddidit. Mox mirum in modum (quod dictu incredibile sit) ut cogitatum meum jactavi in Domino, affuit velox miserentis Dei miseratio, affuit solitæ pietatis ejus propitiatio; mox mihi sum reddita, sensus cum vita rediit, quæ usque ad portas mortis appropinquaveram.

21 Videsne, bene congruere his, quæ dicta sunt, illud Davidicum: « Cor contritum et humiliatum non spernit Deus e? » Et item: « Prope est Dominus omnibus se invocantibus f. » Tum Sacramento vivifico libato, altera die, viribus divinitus redintegratis, surrexit incolomis, tertia demum die Lambach proficiscitur, immolans Deo sacrificium laudis, et redens Altissimo vota sua, confitens ei, quia ipse sit adjutor in tribulatione, quia ipse solus laborem et dolorem consideret. Nil refert in conspectu Dei cæli potius exaudire vocem deprecationis et vociferationis in templo, quam affectum piæ devotionis, cordis compunctionem sine strepitu vocis in lecto. Bene ergo pius Remunerator remunerat sanctæ et immaculatæ cogitationis devotionem, melius bonæ exhortationis locutionem, optime Domino placitam operationem. Et e converso perversæ cogitationes separant a Deo, probata autem virtus corripit insipientes.

22 Quod luce clarius probatur in Nabuchodonosor, qui tumens superbia corde tenus, iniquitatem superbiæ commixtam meditatus est in cubili suo, astitit omni viæ non bonæ, malitiam autem non odovit, cornua superbiæ in altum extulit, iniquitatem in excelso locutus est. Et quia bestialiter sensit, dum se, ut Deum, adorari imperavit, bestialiter vixit, bestia factus est g, ut quidam de eo satyrizando sic carmine ludit:

Qui Jove major erat, fortunæ ludicra llerat, Tunc homo bos fuerat, qui Jove major erat. De quo suisque complicitibus alias dicitur: « Di » spersit Deus superbos mente cordis sui: de » posuit

AUCTORE ANONYMO.

vovens Beati sepulcrum adire, sensibus subito reddita,

E

et sacro Viatico refecta, postridie plane convaluit. Auctoris ad hæc

e

f

F

parerya quædam.

g

AUCTORE
ANONYMO.

h

i

k

l

cap. viii.
Alter gra-
vissime de-
cumbens, fa-
cto voto, con-
festim sana-
tur.

* an Georgii?
* Joan. ab.
Khunstel-
wang

cap. xi.
Vir quidam
nobilis miles

cap. x.
Curator præ-
dii ecclesie
S. Blasii e su-
bito malo mor-
ribundus

longa tabe
pene consum-
ptus, consu-
lentibus ami-
cis,

» posuit potentes de sede, et exaltavit humi-
» les h. » Perversa plerumque multatur locutio,
ut in Balaam, qui pecunia corruptus, quod an-
tea vetuit, postea docuit i. Perversa operatio
in multis milibus, et tamen speciatim in Absolone,
qui mortem patris crudeliter sitiens, uxores
ejus stupravit, quod mox ultio digna ultia
est k. Hi sunt tres mortui, quos suscitavit Domi-
nus l: Primum in domo, quod significat mortem
iniqui cogitatus, in cordis cubili latitantem:
secundum in porta, mortem designans locutio-
nis contractam peccamine et operationis: ter-
tium in tumba olentem, mortem insinuans usu
et consuetudinis delectatione perpetuatam, sub
lapide desperationis, ne homo resurgere queat,
aggravatam, ut dicitur:

Mens mala mors intus; malus actus mors for-
ris usus:

Tumba, puella, puer, Lazarus, ista no-
tant.

Lapis enim tegit, premit, occulit.

25 Non impar miraculum Pater misericor-
diarum et Deus totius consolationis operatus est
in viculo quodam, vicino ecclesie beati Georgii*,
quæ Chustelwane* nuncupatur. Uxor cujusdam
Gotfridi mirabili et miserabili languore diutino
ardore excocta, ad extrema est deducta. Luxit
et elanguit, nocte ossa ejus doloribus perfora-
bantur, die vero sine intermissione cruciabatur.
Maritus ejus, lugubri querimonia caput et ma-
nus contorquendo, lectulo languentis adhæsit;
proximi et noti flentes et dolentes eam circum-
steterunt: jam etiam exequiæ parabantur, et
extrema vitæ officia ordinantur. Cum jam vita-
lis halitus funditus intercipi videretur, incidit ei
cogitatio, si, Dei donante clementia, ad vitam
rediret, Lambach se profecturam, tumulumque
beati Adalberonis orationibus visitaturam, et
suffragium petituram. Et ecce, repente oculos,
caligine fugata, aperit, lingua in vocem erumpit,
se meritis beati Pontificis morte et dolore
ereptam, interventu ejus se salvatam astruit.
Mox stratu spreto, erigitur, ad ambulandum for-
titer nititur, monasterium beatæ Dei Genitricis
ingreditur, sana cum gratiarum actionibus do-
mum revertitur.

24 Quidam ex ordine militantium Scumbergen-
ensis n curiæ, longa infirmitatis tabe exhau-
stus, cum diu, ut languorem aut auferret, aut
differret, aut pudoris gratia dissimularet, et
ultra dictam virium suarum peditando laboras-
set, tandem gressu nutante deceptus, baculi
auxilio destitutus, in grabatum corruens, ulti-
mum videbatur trahere spiritum. Ossa enim ejus
diutino febrium ardore excocta extabuerant;
omne corpus, pelle desuper ossibus ad instar
fidis extensa, livor immoderatus dissipaverat;
vultus, forma penitus humana amissa, omni ex
parte follicaverat o; fenestras oculorum tumor
immanis adeo obtexerat, ut jam non oculos, sed
stigmata bina in facie videres.

Nam velut inclusi caeco clauduntur in antro.
Cibi jam desiderati, jam parati, jam oblati, sunt
ab eo p fastiditi, repudiati, rejecti.

23 Turba parentelæ, plangens eum, quasi
unigenitum, venere singuli de mansuiculis
suis, ut pariter visitarent eum et consolarentur:
videbant enim, dolorem esse vehementem.
Hortantur eum jugiter ad Dominum vigilare, in
fide fortiter stare, viriliter agere, insidiarum
inimici versutias invocatione Sanctorum longe

repellere, ad Dominum toto corde, toto deside-
rio, confessione purissima penitentiaque Deo
placita converti, Sacramentis Christi, Christia-
næ Religionis, immo salutis a Deo institutis, præ-
muniri, opera tenebrarum abjicere, armis lucis,
satisfactionis medela indui, ut bene de eo jam
diceretur: « Confessionem et decorem induisti,
» amictus lumine » (gratiæ cælestis) « sicut ve-
» stimento q. » Ad postremum admonetur, quod
primum et ultimum omni curandum est homini,
de salute animæ oppido cogitare, rebus peritu-
ris divitiis cælestes comparare, ut post exces-
sum requiem æternam possideat, et lucem per-
petuam obtineat.

26 Bene, inquit ille, amici, bene sapienter-
que proceditis, sane suadetis, congrue mone-
tis r. Nam et dolor gravis urget, angustiarum
moles cogit, tribulatio imminens, ut ad Facto-
rem misericordiæque Autorem convertar, docet.
Sed vae ei, qui fugam suam ad hanc hycemem
distulerit, qui preces suas supplicationesque et
opera misericordiæ, Evangelica autoritate elu-
cidata, usque ad horam, cum oculus caligat,
lingua palpitat, manus aret, pes gressu caret,
neglexerit. Ista est, puto, nox, ut a doctoribus
percepti, in qua nemo potest operari; solius Dei
providentia colligit, sive longe, sive prope sit
infernus, ubi nemo ei confitebitur. Quid enim?
Omnia mundana gaudia, centum aut pluribus
annis ducta, in æstimatione æternorum sunt
tanquam dies hesternæ, quæ præterit. Utinam
modo tantum fides mea in Christo roboretur,
utinam extrema dies in Christi confessione clau-
datur! Atqui, ne omnino desperemus,

Spem tribuit nobis confessio sera latronis;
Ne vel in extremis desperet quisque fidelis.

27 Nam idem, de quo loquimur, eloquentia
et subtili scientia pollebat, adeo ut etiam cle-
ricorum incitiam, sicubi in divinis exorbitas-
sent, cate et caute satis reprehenderet. Ne quis
hoc non credat, audiat ipsam Sapientiam ex
ore Altissimi prodeuntem, in Evangelio prote-
stantem: « Filii hujus sæculi prudentiores filiis
» lucis in generatione sua sunt s. » Et conver-
sus ad circumstantes: Ite, ait, quæso, ite, ossa
cruciatibus assiduis terebrata plaustro impo-
nite, Lambach ad sepulchrum beati Adalber-
onis me perducite. Confido enim in Domino,
quia interventu ejus et obtentu merear absolvi
de durissima angustia instantis catena. Parue-
runt, ægrotum vehiculo impositum ad locum
præfatum perdixerunt, tumulo beati Præsulis
adhibuerunt, orationum et oblationum lege rite
percelebrata, ad sua redierunt. Exin labentibus
sensim et resolutis dolorum vinculis, recupera-
tis corporis viribus, convaluit ad laudem et
gloriam Redemptoris nostri.

28 Ecclesia beati Blasii in aprico constituta
habetur loco, fluvio quodam præterfluente, sil-
vaque spatiosa et speciosa eam ambiente, quæ
ferax bestiarum et ferarum venatus est aptis-
sima, et pascua pecorum ibi inveniuntur uber-
rime. In circuitu vero ecclesie monticuli consurgunt,
naturali tumore terræ editi, intrinsecus
cryptas nativa exesas lege occultentes, quasi la-
tibula refugiis hominum præparata, ut, si forte
videres beatum Blasium, persecutionis rabiem
declinantem, putares, ibi aliquando delituisse,
et bestiis ad se causa tuitionis et medelæ con-
fluentibus (sicut de eo legitur) benedictionis
gratiam obtulisse t. Hospes ibi mansitabat, qui
ecclesie

D

q

ut ad mortem
se prepara-
ret,

r

E

ad Beati se-
pulchrum ad-
vectus, sensim
convaluit.

s

F

cap. x.
Curator præ-
dii ecclesie
S. Blasii e su-
bito malo mor-
ribundus

t

A ecclesiae jura operose salubriterque procuraret, armenta quoque boum et greges ovium ibi stabilitos, et caetera usui Fratrum militatia attentius conservanda gubernaret. Is viribus corporis repente cepit destitui, et nimio febrium ardore fatigari in tantum, ut, eo in lectulum conruente, in solo flatus vitalis pectusculo palpitaret. Vox ejus intercepta erat, compages membrorum ejus, acsi abscissas putares, emarcuerant, et jam de sola sepultura ejus agebatur.

et demonum larvis,

29 Appropinquabat autem dies anniversarius depositionis beati Pontificis, quo memoria ejus solemniter celebranda foret. Jam dies decessit, et nox, agris nocua, accessit, cum jam velut exanimis miser jaceret, et amici frequentes ad observandum ejus exitum vigiliis instarent, paululum post quartam vigiliam noctis; obdormiscentibus praenimia lassitudine vigilibus, parietes cubiculi, in quo cubabat, tigna, asseres, tegulas aviculae teterrimae, in modum vesperilionum, passerum, hirundinum; operuerant, parietibus tegulisque adherentes et inhaerentes. Phantasmata etiam quaedam horrida, aspectu crudelissima, in rimis parietum, nudatis dentibus morsum munitantia apparebant; quorum visio terribilis miseram animam fluctuantem, super quam linguis, more canum nimio solis ardore astuantium, ejectis anhelabant, cruciabat. Istas, puto, esse bestias, de quibus Psalmista: « Ne tradas, » inquit, « bestiis animas » confidentes tibi; et animas pauperum tuorum » ne obliviscaris in finem. »

de quibus varia hic memorantur,

30 Haec bestiae nefandissima in obitu cujusque hominis, ut saepius probatum est, turmatim conglomerantur, si forte quid peccatorum in seculo contractorum, quae minus emundata homo secum sola pertrahit, in anima reperiant, quo eam ad tartara cruciandam rapiant: sed divina eos vetat misericordia, ne tantum noceant, quantum volunt. Ne quis hoc non credat, manifestus id ipsum liquet in transitu beati Martini, qui, dum migraturus esset ad Dominum, bestiam sibi cruentam adstare vidit, quam confutata a se repulit. Ecce sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior caelis factus, a bestia cruenta tentatur, insidiis et laqueis ejus irretiri putatur; quid de his aestimandum est, qui usque ad finem vitae, quasi jumenta, in stercorebus putrescunt?

vehementer afflicto, post beati apparitionem,

31 Cumque in hac agonia fluctuans, luctando anima laboraret, ecce, repente persona aspectu dignissima, quae se cultu vestium pontificem declararet, habitaculum aegrotantis ingreditur, lumine circumamicta immenso, ad ejus praesentiam nox fugit, et lux in habitaculo refulsit: phantasmata etiam avicularum nigerrimarum, quae omne pavimentum caeco horrore obtexerant, reptando et volitando secreta angulorum petebant, occulere se gestientia. Ingressor vero nihil cunctatus ad lectulum accedit languentis, caput triste manu blanda permulcet, faciem imbribus lachrymarum perfusam abstergit: nam et reliquam partem corpusculi sudoris violentia adeo irrigaverat, ut linteamina corpori superjecta humectasset. Ad ejus tactum vita, quae recesserat, redit; spiritus faucibus vix inhaerens reviviscit; homo paene mortuus rursus animatur, officia membrorum sensim redintegrantur, vigoribus receptis. Ille denique verbi jussione, signique salutaris benedictione phalanges tetras, horridas et fuliginosas eliminavit,

Octobris Tomus III.

abegit, effugavit; et sic visio, quae apparuerat, ab oculis ejus ablata est.

AUCTORE ANONYMO.

32 Cum autem rursus noctis ad terminum properaret, jamque Titan, Oceano emergens, suo jubare mundum illustraret, vigilēs exitum aegrotantis opperientes et observantes, ocyus exciti, ad lectulum feruntur languentis, aestimantesque eum mortuum, aure vicinius adhibita, sonum aliquem captare gestiebant; dein pulsando, stimulando, saepius ac saepius quaeritando, an vivat, necne. Ille, ut lumina pandat, omni conamine luctatur, et linguam emortuam ad loquendum, qua poterat, infringens, visionem paucis, quam viderat, reserat, qualiterque sibi sit redditus, exprimit; ut, fluvio transitu, ad monasterium Dei Genitricis perducatur, orat, quo solemniter Missarum eo die celebrandarum interesse mereatur. Illi, solito latiores effecti, utensilia plaustris applicant, aegrotum ad monasterium ferunt. Ibi geminorum manibus exceptus bajulorum ad sepulchrum beati Pontificis perducitur; exin expletis Missarum solemnibus, sola Dei dextera sublevante, erigitur, omni plebe, quae eo die supervenerat, aspiciente et adstipulante, domum sanus regreditur.

petit ad Beati sepulchrum vehi, indeque incolumis domum rediit.

E

33 Ne mireris, vel dubites, satellites satanae in varias transformari formas ad decipiendas fidelium animas; quoniam, ut veraciter probatum est, exoticos et alienos, permittente Domino, audent sibi assumere decores, sicut de capite ipsorum dicitur: « Ipse satanas transfuratur se in angelum lucis. » Nam quia mille habent artes nocendi, mille modis, mille imaginibus, diversis se hominum conformant qualitatibus. Acriter Deo remisse militantes impugnant, acris studiosiores, acerrime eos, qui contra aereas potestates viriliter dimicant, impetunt: quod evidentissime in Vita S. Antonii probatur. Non autem quisquam autemet, propter assumptivas lucis momentanea induvias, antiquae et nativae eos amittere horrorem nigredinis; verum sciat, tales fore postea, quales fuerunt antea; quia nulla societas luci ad tenebras, nulla conventio Christi ad Belial.

Auctoris parerga de demonum fraudibus

y

z

aa

34 Non solum autem spiritaliter, sed et corporaliter sit ista dementatio; sicut liquet in illis, qui magicis artibus et praestigiiis argutissimis oculos aspicientium pelliciendo venantur, ut videre tibi videaris, eos producere reptantis cujuspiam ferae genus, integra scindere, scissa resarcire, diversas imagines, diversas fingere rerum species, multiplices bestiarum quasi nova creatione fingere formas, alias fugientes, alias ocyus insequentes, utrasque labore continuo deficientes; casas a loco suo dimoveri, et alias machinatione inscrutabili transferri. De assumptione, vel potius usurpatione, falsitiae demonum gloriae habes in Registro, ubi Johanni diacono, ad lumen lucernae noctu scribenti, hostis ille antiquus ad eum acriter deterrendum et lumen extinguendum apparuit. Quem mox pius pater Gregorius, ejus vitae summam jam imposuerat manum, consolatione paterna recreavit, et, quem vidisset, ei declaravit.

et illusionibus.

F

bb

cc

ANNOTATA.

a Teste Pezio, in ora codicis Lambacensis eadem manu leguntur haec annotata: Tria vocabula, fluvii, Wisbach, Cidelbach, Lambach.

b Hic rursus, ut saepe alias, Lambacensem monachum scriptor se indicat.

AUCTORE
ANONYMO.c *In* editione Joan. abb. : Flaventia culta.d *In* margine Codinis Lambacensis, eodem Pezio teste, eadem denuo manu adscriptum legitur: Uxor Heinrici de Lidelaren.e *Psalm.* 50, v. 10 : Cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias.f *Psalm.* 144, v. 18 : Prope est Dominus omnibus invocantibus eum.g *Danielis* cap. 4.h *Luca* cap. 1, v. 31 et seq.i *Lege* librum Numer. capp. 22 et 5 seqq.k *Lege* lib. II Regum capp. 16 et 18.l *De* Jairi filia a Christo Domino a morte resuscitata *lege* Luca cap. 8; de filio viduae, Marci cap. 5; de Lazaro Joan. cap. 11.m *Apud* Joan. abb. *perperam* : Fortis.n *Ibid.* Schaumburgensis. *Opinor* autem, hic indicari vetus castrum Schaumburg apud Efferdingam, vel Everdingam, munitum oppidum Austriae Superioris, ac tribus circiter miliaribus Germanicis Lincio, Lambaco vero sex circiter distans, nisi fallant tabulae topographicae. Habuit autem castrum illud suos proprios comites, Schaumburgenses ab illo dictos, ex quorum proinde seu familia seu curia fuerit is, de quo hic sermo est.o *Id* est, opinor : Intumuerat.p *Apud* Joan. abb. *vitiose* : Adeo.q *Psalm.* 105, v. 1 et 2.r Hic excisae sunt (*inquit* Pezius) integrae duae paginae in Msto, quarum jacturam ex Johanne abbate resarcivimus.s *Luca* cap. 16, v. 8.t *Vide* hujus sancti episcopi et martyris Sebastiani Acta prima, cap. 1, in Opere nostro ad diem 5 Februarii.u *Saeculo* itaque decimo tertio ineunte, aut forte etiam citius, jam solebat annua B. Adalberonis memoria Lambaci sollemniter celebrari; quod pro immemoriali ejusdem cultu juverit observasse.x *Gesta* S. Martini Turonensis episcopi, de quo hic, illustranda venient ad diem 11 Novembris. Verum quod in hisce legatur demon ei decumbenti apparuisse, nequam sequitur, id omnibus moribundis, maxime peccatoribus, contingere; aut, quae sibi visus fuit, fabricians hic memoratus videre, vere demonum phantasmata fuisse, cum ex febrium aestu delirantibus similia saepe numero contingant.y *Epist.* 2 ad Cor., cap. 11, v. 14.z *Hujus* sancti abbatis gesta illustrata apud nos sunt ad diem 17 Januarii.aa *Hac* morali sensu de perversitate demonum, per peccatum contracta, interpretare: neque enim illi ullum colorem habent, nec perversitas ipsis nativa est.bb *Joan.* abb. *ementitae*.cc *Lege*, si placet, Vitam laudati S. Gregorii Magni Papae, per eundem Joannem diaconum scriptam, lib. IV, cap. 17, num. 100 in Opere nostro tom. II Martii, pag. 210.

D

CAPUT III.

Alii variis morbis malisque per ejusdem beati Episcopi opem liberati.

Stadiis viginti minus, quam inter Hierusalem et Emaus a, ut opinio aestimat aliquorum, distat a Lambacensi loco nemus, quod a latitudine nomen mutuavit b, cujus compendia si qua esse possunt, redituumque circumjacentium, privilegiato jure altario beati Petri Salzburgensis c deserviunt. Huic, ut illius juris est regionis, custos deputatus erat, quem vulgo Nemorarium aut Foresticum, quasi foresti custodem nuncupamus d; qui solerti curiosaque vigilantia super custodia sibi credita sollicitaretur, ne aut publico violentorum incursum, aut furtiva vulgi strage nemus illud extirparetur. Hujus uxor e, dum in una dierum staminibus nendis, ut huic sexui natura dictavit, insudaret, quo videlicet nuditatem, tam praesentis quam futuri temporis, adumbraret, quam prothoplasti illi, primi legis Dei spretores, perizomatibus de foliis ficus contextis oppilare nisi sunt; subito de sedili, cui insidebat, corruens, colum isthac, fusum illac longe abiciens, dolor vehemens et horror impatiens f super eam irruit, sicque inter cruciatus, quos patiebatur, os ejus mentumque nativam relinquens sedem sinistrorsum ad aurem usque recurvatur.

56 Exin g officium linguae ei adimitur, victus potusque item interceptur, et nil, nisi suprema dies expectatur. Haec gesta sunt in die Martis, et dolor ille indies augmentatus est usque ad diem Veneris, in quo celebris Exaltatio sanctae Crucis h annuo cursu obvenit. In articulo hujus diei vir moestitudinis angaria i confractus, utensilibus plaustris coadunatis, et uxorem superimpositam Lambach perduxit, omnibus occurrentibus casum mulieris lugubrem demonstrans, consilium quaerit, medicinam, qua virtus recuperari queat, expetit. Omnibus unanimiter consententibus, divinae se magnopere dedere clementiae, opem votis intimis caelestis efflagitare medicinae, Sanctorum patrocinia, Sanctorum imploranda auxilia, ut, eis median- tibus, ostium misericordiae illi aperiat Dominus; adqueivit k, credit, lachrymis suffusus ad tumbam beati Adalberonis accedit, mulierem morbidam secum adhibuit, votisque rite percelebratis, sacris etiam altaribus orationis affectu salutatis, ad sua mox rediit.

57 Postero die illucescente post Exaltationem sanctae Crucis e vestigio instabat sollemnitatis Dedicacionis templi Lambacensis; et ecce, dum via panditur processioni, hac die nullatenus, nisi summa necessitudine l, omittendae, adest vir non humilis repletus tripudio, qui pridie tristitia absorptus recesserat baratro, cum muliere sanata jam, facie jam redintegrate, et in sede nativae dispositionis relocata m. Quae enim paulo ante, forma naturali amissa, obliquo ac distorto vultu horrorem aspicientibus incusserat, linguaque quasi trisultata balbutiendo confusus vix edidit semilatratus, nunc n clara voce

CAP. XI.

Custodis nemoris uxor subito malo misere correpta,

a

b

c

d

e

E

f

postridie, quam ad Beati tumbam adducta fuit,

g

h

i

F

k

plane sospitatur.

l

m

n